



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě - pobočka v Olomouci rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Mgr. Barbory Berkové a soudkyň JUDr. Zuzany Šnejdrlové, Ph.D., a Mgr. Jany Volkové ve věci

žalobkyně: **m., a.s., IČO X**
sídlem R. 373/6, O.
zastoupená advokátem JUDr. Tomášem Vymazalem
sídlem Wellnerova 1322/3C, Olomouc

proti
žalovanému: **Krajský úřad Olomouckého kraje**
sídlem Jeremenkova 40a, Olomouc

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 2. 2018, č. j. KUOK 13421/2018

takto:

I. Rozhodnutí Krajského úřadu Olomouckého kraje ze dne 169. 2. 2018, č. j. KUOK 13421/2018, **se ruší a věc se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení částku 15 342 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Tomáše Vymazala, advokáta se sídlem Wellnerova 1322/3C, Olomouc.

Odůvodnění:

1. Magistrát města Přerova (dále jen „správce daně“) rozhodnutími ze dne 13. 11. 2017, č. j. MMPr/149551/2017/OE/Bi a MMPr/149576/2017/OE/Bi podle § 155 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „daňový řád“), nevyhověl žádosti žalobkyně ze dne 19. 10. 2017 o vrácení přeplatku na místním poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí České republiky podle jiného právního předpisu za III. čtvrtletí 2010 ve výši 48 109 Kč, za IV. čtvrtletí 2010 ve výši 70 000 Kč, za I. čtvrtletí 2011 ve výši 95 000 Kč a za II. čtvrtletí 2011 ve výši 90 000 Kč.
2. Správce daně v obou rozhodnutích konstatoval, že neeviduje u žalobkyně žádný vratitelný přeplatek ve smyslu §154 odst. 1 daňového řádu. Všechny částky, které žalobkyně požaduje jakožto vratitelné přeplatky vrátit, byly dle správce daně žalobkyní v letech 2010 a 2011 uhrazeny v souladu s žalobkyní podaným ohlášením k místnímu poplatku za provozovaný hrací přístroj nebo jiné technické herní zařízení povolené Ministerstvem financí a Obecně závaznou vyhláškou statutárního města Přerova č. 3/2010 v případě poplatku za rok 2010, resp. 8/2010 v případě poplatku za rok 2011. Poplatek byl vždy vyměřen konkludentně. Dále správce daně uvedl, že se jednalo již o druhé žádosti o vrácení týchž (domnělých) přeplatků, v prvních žádostech však žalobkyně nenamítala, že ve věci nebyl vydán platební výměr, a tedy poplatek nebyl stanoven a předepsán. Prvé žádosti o vrácení přeplatků správce daně rovněž zamítl, přičemž jeho rozhodnutí potvrdil žalovaný rozhodnutími ze dne 2. 6. 2011, č. j. KUOK 56368/2011 a ze dne 5. 10. 2011, č. j. KUOK 110431/2011 a KUOK 110432/2013. Následně Krajský soud v Ostravě rozsudkem ze dne 30. 1. 2014, č. j. 22 Af 124/2011-86 zamítl žaloby podané proti všem třem uvedeným rozhodnutím žalovaného. Správce daně zdůraznil, že krajskému soudu byla známá skutečnost, že v uvedených případech nedošlo ve věci samé k vedení nalézacího řízení. Dospěl však k závěru, že místní poplatky byly ve všech případech zaplacený po právu, jednalo se o plnění realizovaná v souladu se zákonem č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o místních poplatcích“), daňovým řádem a tehdy platnou obecně závaznou vyhláškou, tudíž žalobkyni nemohly vzniknout vratitelné přeplatky. Rozsudkem krajského soudu tak byla dle správce daně vyřešena nejen otázka vrácení přeplatku, ale také otázka, zda byl poplatek vybrán v souladu se zákonem a nejednalo se o plnění bez právního důvodu.
3. Žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím s odkazem na § 116 odst. 1 písm. b) daňového řádu obě rozhodnutí správce daně zrušil a řízení zastavil. V odůvodnění rozhodnutí žalovaný uvedl, že správce daně pochybil, neboť řízení měl podle § 106 odst. 1 písm. d) daňového řádu zastavit, jelikož žádosti žalobkyně ze dne 19. 10. 2017 o vrácení vratitelného přeplatku byly podáním ve věci, o které již bylo pravomocně rozhodnuto, a to právě rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 1. 2014, č. j. 22 Af 124/2011-86, který ve věci vrácení přeplatku na místním poplatku zamítl a napadená rozhodnutí potvrdil s tím, že místní poplatky byly žalobkyní zaplacený po právu a jí nastíněným mechanismem nemohl vratitelný přeplatek vzniknout. Dále žalovaný uvedl, že s ohledem na nesprávný postup správce daně se nevyjadřuje k odvolacím námítkám. Toliko pro úplnost dodal, že pro vybírání místního poplatku v rozhodném období existoval zákonný podklad v podobě obecně závazné vyhlášky, přičemž dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2017, č. j. 10 Afs 57/2017 – 32, není žádost o vrácení přeplatku prostředkem k tomu, aby se poplatník zprostil poplatkové povinnosti.

4. Včas podanou žalobou se žalobkyně domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného. V žalobě namítala, že nebyly splněny podmínky pro zastavení řízení, neboť zde nebyla překážka věci rozhodnuté. Uvedla, že v žádostech ze dne 19. 10. 2017 upozornila na skutečnost, že v původních žádostech o vrácení přeplatku a v řízeních na ně navazujících neuplatnila nyní jedinou a stěžejní námitku, že poplatková povinnost nemůže být na daňovém účtu evidována, neboť nebyla zákonným způsobem stanovena, když ve věci nebyly vydány platební výměry. Z odůvodnění rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 1. 2014, č. j. 22 Af 124/2011-86 se ostatně nepodává, že by se soud touto námitkou zabýval. Otázka, zda jsou v důsledku nevyměření poplatku uhrazené částky přeplatkem, řešena v rozsudku nebyla, tudíž nelze řízení zastavit s odkazem na to, že daná záležitost již byla krajským soudem vyřešena. Stejnou věcí ve smyslu § 106 odst. 1 písm. d) daňového řádu se rozumí žádost o vrácení přeplatku podaná ze stejného důvodu. Původní žádosti z roku 2011 však byly založeny na tom, že žalobkyní provozovaná zařízení nepodléhají poplatkové povinnosti dle § 10a zákona o místních poplatcích. Tuto argumentaci však již žalobkyně neuplatňuje a vrácení se domáhá ze zcela jiného důvodu.
5. Dále žalobkyně v žalobě polemizovala se závěrem vysloveným žalovaným „pro úplnost“. V reakci na odkaz žalovaného na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2017, č. j. 10 Afs 57/2017-32, žalobkyně obsáhle zdůvodnila, že má-li být v řízení o přeplatku umožněno přezkoumání hmotněprávní povinnosti, nelze provádět takový přezkum v době, kdy již byla možnost stanovit místní poplatek dle daňového řádu prekludována.
6. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl. Setrval na závěru, že rozsudek Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 1. 2014, č. j. 22 Af 124/2011-86 představuje překážku věci pravomocně rozhodnuté, neboť v něm soud dospěl k závěru, že místní poplatky byly žalobkyní zaplacený po právu a jí nastíněným mechanismem nemohl vratitelný přeplatek vzniknout. Další rozhodnutí v totožné věci tak již pro překážku věci pravomocně rozhodnuté není možné. Dále uvedl, že je sice pravdou, že nově uváděným důvodem žádosti byla neexistence platebních výměrů, avšak povinnost vydat platební výměr v případě kvalifikované výzvy daňového subjektu stanovil až rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku č. j. 2 Afs 68/2012-44, který byl vydán až 29. 10. 2014, tj. poté, co již bylo ve věci pravomocně rozhodnuto. Nový judikатурní názor se však zásadně uplatní pro futuro. Otázka existence poplatkové povinnosti již vyřešena byla a pro vydání platebních výměrů nebyl žádný důvod. Platební výměry vydané na žádost poplatníka mají dle závěru, vysloveného v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2017, č. j. 10 Afs 57/2017-32, toliko deklaratorní účinky, tudíž nemůže zaplacením ohlášeného poplatku, bez ohledu na existenci platebního výměru, dojít k přeplatku dle § 154 daňového řádu. Poplatková povinnost žalobkyni vznikla bez ohledu na nevydání platebních výměrů, popř. prekluzi práva správce daně k jejich vydání. Nadto žalobkyně ve svých ohlášeních nezpochybnila výši poplatků. Žalobkyně se měla domáhat ochrany svých práv žalobou proti nečinnosti správce daně.
7. Žalobkyně v replice ze dne 25. 6. 2018 poukázala na skutečnost, že usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Afs 68/2012-34, o němž opíral žalovaný své závěry o incidentní retrospektivě, bylo vydáno dne 24. 6. 2014, nicméně žalobkyně se nedomáhala uplatnění dané judikatury v ukončeném řízení, vedené Krajským soudem v Ostravě pod sp. zn. 22 Af 124/2011, nýbrž v nově uplatněné žádosti založené na důvodu, který nebyl v rozsudku krajského soudu řešen. Jedná se tak o věc odlišnou, tudíž není závěr o existenci

překážky věci rozhodnuté na místě. Dále namítala, že povinnost vydat platební výměr nevyplývá pouze z judikatury, nýbrž přímo z § 11 odst. 1 zákona o místních poplatcích vyplývá povinnost vydat platební výměr vždy, když není poplatek uhrazen řádně a včas. Dále žalobkyně polemizovala s důvody, na nichž žalovaný ve vyjádření k žalobě postavil závěr, že platební výměr nebyly pro rozhodování o přeplatku třeba. Dle názoru žalobkyně je naopak právním důvodem k připsání poplatkové povinnosti na daňový účet výlučně platební výměr. V doplnění repliky podáním ze dne 6. 8. 2018 žalobkyně uvedla, kdy sporné místní poplatky hradila, přičemž dovodila, že jestliže tak kromě II. čtvrtletí 2011 učinila vždy po termínu splatnosti, byl správce daně povinen platební výměry vydat.

8. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného [§ 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)]. Krajský soud rozhodoval o věci samé bez jednání, neboť oba účastníci s tímto postupem souhlasili (§ 51 dost. 1 s. ř. s.).
9. Podle § 106 odst. 1 písm. d) daňového řádu *správce daně rozhodnutím řízení zastaví, jestliže bylo učiněno podání ve věci, o níž již bylo pravomocně rozhodnuto, nejde-li o rozhodnutí prozatímní nebo předběžné povahy.*
10. Podle § 116 odst. 1 písm. b) daňového řádu *odvolací orgán napadené rozhodnutí zruší a zastaví řízení.*
11. Krajský soud předně uvádí, že se ztotožňuje se závěrem žalobkyně, že pro posouzení důvodnosti žaloby jsou rozhodující toliko důvody, o které žalovaný opřel výrok žalobou napadeného rozhodnutí, tj. důvody zrušení rozhodnutí správce daně a zastavení řízení. Jakékoli úvahy uvedené žalovaným nad rámec nosného odůvodnění naopak předmětem přezkumu soudu být nemohou, natož pak důvody, které žalovaný rozvedl teprve ve vyjádření k žalobě.
12. Zastavení řízení pro existenci překážky věci pravomocně rozhodnuté (rei administratae) není v daňovém řádu na rozdíl od úpravy obecného správního řízení výslovně omezena toliko na pozitivní rozhodnutí.
13. Současný správní řád (zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů) upravuje institut překážky věci pravomocně rozhodnuté v § 48 odst. 2 („*Přiznat totéž právo nebo uložit tutéž povinnost lze z téhož důvodu téže osobě pouze jednou.*“) a v souladu s dlouhodobou právní doktrínou i soudní praxí jej výslovně spojuje toliko s rozhodnutími pozitivními, a nikoli s rozhodnutími negativními, jimiž správní orgán zamítl žádost či návrh účastníka řízení (v podrostech viz nálezy Ústavního soudu ze dne 30. 1. 2019, sp. zn. II. ÚS 752/18).
14. Daňový řád spojuje vznik překážky věci rozhodnuté, jež je důvodem pro zastavení řízení, s *učiněním podání ve věci, o níž již bylo pravomocně rozhodnuto.*
15. Pro řádné posouzení splnění či nesplnění podmínky tímto ustanovením stanovené, by měl správní orgán nejprve vyložit pojmem *ve věci, o níž již bylo pravomocně rozhodnuto.* Krajský soud zastává názor, že překážka věci pravomocně rozhodnuté nastává tehdy, jde-li v novém řízení o projednání stejné věci. O *stejnou věc* se pak jedná tehdy, jde-li v novém řízení o tentýž nárok nebo stav, o němž již bylo pravomocně rozhodnuto, a týká-li se stejného předmětu řízení a týchž osob. V praxi soudů rozhodujících podle zákona č. 99/1963 Sb. občanský soud řád, ve znění pozdějších předpisů, je *tentýž předmět řízení* dán

tehdy, jestliže tentýž nárok nebo stav vymezený žalobním petitem vyplývá ze stejných skutkových tvrzení, jimiž byl uplatněn (ze stejného skutku). Řízení se pak týká týchž osob rovněž v případě, jestliže v novém řízení vystupují právní nástupci (z důvodu universální nebo singulární sukcese) osob, které byly účastníky pravomocně skončeného řízení (srov. např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 17. 9. 2015, sp. zn. 21 Cdo 3207/2014). Krajský soud neshledává důvod se od obecných doktrinárních závěrů spojujících překážku věci rozhodnuté s pravomocným rozhodnutím o *téže skutku*, odchýlit ani v případě výkladu příslušného ustanovení daňového řádu. Totožnost skutku v případě žádosti není dána toliko totožností nároku, o který daňový subjekt žádá (tvrzenou výší přeplatku, datem jeho vzniku a právním důvodem platby ze strany daňového subjektu), nýbrž i důvody, o které svou žádost opírá.

16. Je-li v posuzované věci mezi účastníky nesporné, že žalobkyně v prvním případě žádala vrácení vratitelného přeplatku s odůvodněním, že konkrétní částky na účet správce daně převedla, ačkoli jí nevnikla hmotněprávní povinnost k placení (nebyla poplatníkem místního poplatku, který uhradila), zatímco v případě žádosti ze dne 19. 10. 2017 požadovala vrácení vratitelného přeplatku (týchž částek) z důvodu, že jí nebyl místní poplatek zákonným způsobem stanoven, jedná se o odlišné, nikoli totožné žádosti. Ke vzniku překážky věci pravomocně rozhodnuté tudíž dojít nemohlo.
17. Krajský soud rovněž považuje za nezbytné zdůraznit, že překážku věci rozhodnuté ve smyslu § 106 odst. 1 písm. d) daňového řádu může z povahy věci založit toliko pravomocné rozhodnutí příslušného správního orgánu (správce daně), nikoli rozhodnutí soudu. Soudy rozhodující ve správním soudnictví poskytují ochranu veřejným subjektivním právům osob před nezákonnými zásahy veřejné správy, přičemž o žalobách rozhodují v souladu s § 75 odst. 2 s. ř. s. v rozsahu uplatněných žalobních bodů (zásada dispoziční). Krajský soud tudíž není orgánem rozhodujícím *ve věci* ve smyslu citovaného § 106 odst. 1 písm. d) daňového řádu, a proto jeho rozhodnutí nemůže překážku věci rozhodnuté ve vztahu k rozhodnutí správce daně založit.
18. Žalovaný tudíž pochybil, pokud odvoláním napadená rozhodnutí správce daně zrušil a řízení o žádostech žalobkyně s odkazem na § 106 odst. 1 písm. d) daňového řádu zastavil, neboť jím tvrzená překážka věci pravomocně rozhodnuté v podobě rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 1. 2014, č. j. 22 Af 124/2011-86 ve vztahu k žádostem žalobkyně ze dne 19. 10. 2017 o vrácení přeplatku na místním poplatku nevznikla. Veškeré úvahy, které žalovaný uvedl teprve ve vyjádření k žalobě, měl rozvést v meritorním rozhodnutí o odvolání, v němž byl povinen se vypořádat s odvolacími námitkami žalobkyně. Toliko pro úplnost krajský soud dodává, že „nad rámec“ vyslovený závěr v napadeném rozhodnutí by nebylo možné považovat za řádné vypořádání odvolacích námitek.
19. S ohledem na výše uvedené krajský soud žalobou napadené rozhodnutí zrušil dle § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. pro vadu řízení, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci. Podle § 78 odst. 4 s. ř. s. soud vrací věc žalovanému k dalšímu řízení, v němž je žalovaný vázán právním názorem vysloveným v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
20. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s. tak, že v řízení procesně úspěšná žalobkyně má právo vůči žalovanému na náhradu nákladů řízení. Náklady žalobkyně ve výši 15 342 Kč tvoří: 1) zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč a 2) náklady za zastupování žalobkyně advokátem, stanovené dle vyhlášky č. 177/1996 Sb.,

advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „AT“) jako odměna za zastupování ve výši 9 300 Kč za 3 provedené úkony právní služby dle § 11 odst. 1 písm. a) a d) AT, tj. převzetí zastoupení, sepsání žaloby a sepsání repliky, přičemž odměna za 1 úkon právní služby ve výši 3 100 Kč byla stanovena dle § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5 AT, a dále náhrada hotových výdajů za provedené úkony ve výši 900 Kč, tj. 3 x 300 Kč dle § 13 odst. 4 AT, to vše zvýšené o 21 % DPH z odměny a náhrad ve výši 2 142 Kč, neboť zástupce žalobkyně je plátcem uvedené daně.

21. Vzhledem k odlišné úpravě s. ř. s. a o. s. ř., týkající se nabytí právní moci rozhodnutí (§ 54 odst. 5 s. ř. s., § 159, § 160 odst. 1 o. s. ř.), uložil soud žalovanému povinnost zaplatit náhradu nákladů řízení ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozsudku. Místo plnění určil soud dle § 149 o. s. ř.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá toto vykonatelné soudní rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na nařízení exekuce.

Olomouc 23. srpna 2019

Mgr. Barbora Berková v. r.
předsedkyně senátu